

שיחת ש"פ לך לך תשנ"ב

ב. ידוע שעם אברהם אבינו החלה התקופה של "שני אלפים תורה". אברהם התחיל את ההכנה למתן תורה. ובמיוחד – התחיל ענין זה מציווי ה' לאברהם אבינו "לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך".

וצריך להבין: כל ענין בתורה – מלשון הוראה – הוא הוראה נצחית בכל זמן ובכל מקום בעבודתם של בני"י. מה היא ההוראה בעבודה לבני"י שלאחר מתן תורה מ"לך לך מארצך גו'" – אירוע חד פעמי אשר היווה הכנה למתן תורה; ולכאורה "מאי דהוה הוה"?!

ד. ויובן בהקדים שאלה דומה בנוגע להמסופר בפרשתנו אודות הליכת וכניסת אברהם לארץ ישראל ("הארץ אשר אראך"), והבטחת ארץ ישראל ונתינתה ע"י הקב"ה לאברהם ולזרעו:

לאחר שהקב"ה (בפרשתנו) מסר כבר בפועל את ארץ ישראל לבני"י – "לזרעך נתתי את הארץ הזאת גו'". . . מהי משמעותו העשווית לפועל של הסיפור בפרשתנו על יציאתו של אברהם "מארצך" והליכתו "אל הארץ אשר אראך", ושהקב"ה העניק לו את ארץ ישראל – אלה הם לכאורה ענינים שאירעו בעבר, ואינם חוזרים יותר על עצמם?

[קושי' זו מתחזקת עוד יותר בדורות האחרונים של הגלות: בדורות הראשונים של הגלות ניתן הי' לתרץ שהענין של "לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך" נוגע לעבודה הרוחנית של "עשה כאן ארץ ישראל" (להפוך את חוץ לארץ ולשנותה ל"ארץ ישראל"); אבל לאחרי ריבוי העבודה של וב"עשה כאן ארץ ישראל" במשך הדורות בגלות – הנה הגם שעדיין לא נסתיימה לגמרי העבודה כולה (והראי' שמישיח עדיין לא בא)¹,

¹ יש לעיין: הרי מבואר בכ"מ שכבר סיימו את כל העבודה ואין שום סיבה על עיכוב הגאולה.

ועי' שיחות ש"פ שופטים תנש"א אות י' ששם נאמר קרוב לדברים שנאמרים כאן (שמזה שמישיח עדיין לא באה – סימן שלא השלימו העבודה), אך מסיים שם, שבימינו הדבר שונה וכבר סיימו את העבודה, וז"ל שם:

ובמשך הדורות מאז, ובפרט הדורות (הקודמים) של הגלות – כיון שלא זכו והגאולה לא באה אז, ה"ז ראי' שעדיין לא סיימו את מעשינו ועבודתינו ועדיין נותר רושם מענין ד"חטאינו" (ש"מפני חטאינו גלינו מארצנו") . . . אבל לאחרי הריבוי הכי מופלג ד"מעשינו ועבודתינו" במשך כל הדורות . . . ובכל זה גופא ניתוסף עוד יותר בדורנו זה – כאשר ישנה השלימות דיפוצו מעינותיך חוצה בכל קצוי תבל, ובאופן המוכן בשכל בני אדם, אפילו של זה הנמצא בחוצה שאין חוצה הימנו . . . וע"פ ההכרזה הנ"ל דכ"ק מו"ח אדמו"ר, שכבר סיימו את כל עניני העבודה . . . ו"אכשור דרי" כפשוטו . . .

וכן יש להעיר משיחה דש"פ פנחס תנש"א אות י', שגם שם מדבר ע"ד עבודה זו של "עשה כאן א"י", אך אינו אומר המלים שנאמרים כאן – שחסר עדיין בעבודתנו בזה, אלא רק שצריך לנצל כל רגע שנמצאים עדיין בגלות – לעבודה זו. וז"ל שם:

עפ"ז מובנת ההוראה "עשה כאן ארץ ישראל": הגם שנמצאים בגלות וברגע לאחרי זה באה הגאולה והולכים לארץ ישראל – (א) צריכה העבודה ברגע זה במקום זה – "כאן" – להיות בשלימות ע"פ המצב העשווי והמקום הנוכחי, (ב) העבודה צריכה להתבטא ב"עשה כאן ארץ ישראל", להכניס "כאן" (במקום וזמן זה) "ארץ ישראל", את שלימות מצב הגאולה.

יא. . . נמצאים אנו עכשיו באלף הששי (שהוא כנגד יום הששי), ובו גופא – "ערב שבת לאחר חצות", וע"פ כל סימני הגאולה נמצאים אנו כבר ממש אצל הגאולה, וכפי שהודיע, פירסם והכריז כ"ק מו"ח אדמו"ר, שכבר סיימו הכל, כולל גם "לצחצח הכפתורים", וסיימו גם את "עמדו הכן כולכם", דהיינו, שכבר "הכל מוכן לסעודה", וכבר מוכנים לגשת לשולחן, ולאכול את סעודת ליתן ושור הבר, כיון ש"הנה זה (משיח) בא", תיכף ומיד ממש!

יב. . . כיון שהגאולה עדיין לא באה ברגע זה, ובהשגחה פרטית נמצאים אנו עדיין "כאן", במקום וזמן זה – בודאי צריכים לנצל זאת לקיים את ההוראה "עשה כאן ארץ ישראל", כנ"ל. ובמיוחד כאשר נמצאים . . . בזמן שבו כבר "הכל מוכן לסעודה" ונמצאים על סף הגאולה וחלוקת ארץ ישראל בפשטות – צריך כל אחד להוסיף עוד יותר בעבודתו ד"עשה כאן ארץ ישראל" . . .

אך יש להעיר, שמצאנו כלשון הזה בשיחה דכ"ח ניסן תנש"א, וז"ל: "אילו היו מתכוונים ומבקשים וצעוקים באמת, בודאי ובודאי שמישיח כבר הי' בא! !"

ויש להעיר עוד, שמדובר הרי כאן לא בעבודה של זמן הגלות (שזה ודאי א"א לומר בה שלא סיימו ושחסר כן), אלא בעבודה של להביא הגאולה ובלשון דשיחת ש"פ וישלח תשנ"ב אות י"א: "המשך העבודה . . . (כל זמן שמישיח צדקנו מתעכב מאיזו סיבה (בלתי ידוע ומובנת כלל) אינו "עבודת הבירורים" (שהרי כבר נסתיימה ונשלמה עבודת הבירורים), אלא, עבודה מיוחדת להביא ההתגלות בפועל בעולם", שבוה י"ל שחסר בעבודה, והיינו מפני שביכולתם של ישראל הרי לפעול על הקב"ה להביא הגאולה, א"כ מזה שעדיין לא פעלו על הקב"ה סימן שחסר בעבודה כו'. ועי' שיחת ש"פ תבוא אות י"ד:

אך נמצאים כבר הרבה מאוד מעבר להתחלת העבודה דכיבוש חוץ לארץ והפיכתה ל"ארץ ישראל". ועאכו"כ שנמצאים כבר הרבה מעבר להתחלת הענין שצריכים לצאת מ"ארץ" ורק לאחר מכן ללכת אל (דהיינו לעשות את העבודה של "עשה כאן) ארץ ישראל"!).

ה. וי"ל הביאור בזה:

כאשר נתן הקב"ה את ארץ ישראל לאברהם בכרית בין הבתרים, הוא נתן לו בפועל (באותה ברית) את כל עשר הארצות – לא רק את שבע הארצות – "ואת החתי וגו'", אלא גם את ג' הארצות – "את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני". רק שבגלוי ובפועל "לא נתן להם אלא שבעה גוים והשלשה כו' עתידים להיות ירושה לעתיד" – "בימי המלך המשיח". אבל הקב"ה נתן הכל מיד בבת אחת.

ומזה מובן, שהיות שבזמן הזה – אפילו בזמן יהושע ובזמן בית ראשון ובזמן עזרא – החזיקו (לכל היותר) רק בשבעה ארצות ולא בג' הארצות (קיני קניזי וקדמוני), חסר בשלימות הקנין של ארץ ישראל (גם של ז' הארצות).

ו. עפ"ז מובן כיצד הענין שבפרשתנו ד"לך לך מארצך וגו' אל הארץ אשר אראך", וענין קנין הארץ (ע"י ההליכה "לארכה ולרחבה") – נוגע לפועל גם בזמן הזה, מכיון שכל זמן שאין עדיין בפועל את ג' הארצות קיני קניזי וקדמוני (ויחד עם זה תכלית השלימות של "כל יושבי עלי", כל בני"י מכל הדורות), בגאולה האמיתית והשלימה – עדיין אוחזים בעיצומו של קנין הארץ (כיון שאז גם קנין ז' הארצות עדיין אינו בתכלית השלימות), ועדיין נדרש שיהי' "לך לך מארצך גו'", שבנ"י מכל המקומות (ושל כל הדורות) ילכו מחוץ לארץ "אל הארץ אשר אראך", ויקנו את ארץ ישראל בשלימותה – כל עשר הארצות.

והיות ש"אחכה לו בכל יום שיבוא" (אחכה שיבוא בכל יום) – לפיכך השתוקקו בני"י בכל הדורות שיקוים כבר "לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך", ולקנינן של כל עשר הארצות.

ולהוסיף, שענין זה נוגע עוד יותר בדורנו זה ובזמננו זה – כמדובר כמ"פ שכבר "כלו כל הקצין" . . . ועפ"ז מובן שזהו ענין שהזמן גרמא – להתכונן בפועל ל"לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך", תיכף ומיד ממש, ויקנו את ארץ ישראל בשלימותה – כל עשר הארצות – שהן נחלת עולם של בני"י, ירושה לנו מאבותינו מאז ברית בין הבתרים; והחידוש כעת יהי' – שיקבלו את ג' הארצות בדרכי נועם ובדרכי שלום, כיון שבאותו הזמן (בימות המשיח) לא יהי' שם כו' מלחמה כו', אלא אומות העולם עצמם ימסרו אותן לבני"י ברצונם הטוב.

יב. . . מכיון שהעבודה צריכה להיות תמיד באופן של הליכה, ועד הליכה שלא בערך, כולל גם – בענין של "מתן תורה"², מובן אם כן שתמיד יש צורך עבור זה ב"לך לך" כהקדמה והכנה לגילוי דמתן תורה.

ועאכו"כ כשמדובר על הגילוי הנעלה ושלא בערך של הגאולה האמיתית והשלימה – הרי מכיון ש"לך לך גו'" וקנין ארץ ישראל היא ההכנה וההתחלה דמתן תורה, ובזה תלוי' השלימות דמתן תורה (חיבור עליונים ותחתונים)³ – הרי מובן, שכל זמן שחסר בשלימות קנין הארץ (וכפי שזה בזמן הזה, כאשר אין לנו את כל עשר הארצות), חסר גם בשלימותה של פעולת מתן תורה (שלימות קיום התומ"צ); דוקא על ידי זה שתהי' השלימות ד"לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך" וקנין ארץ ישראל בשלימותה (כל עשר הארצות), אז תהי' גם השלימות דקיום התורה ומצוות, "כמצות רצונך", וכפי שיהי' בגאולה האמיתית והשלימה.

ולכן: כל זמן שנמצאים עדיין לפני הגאולה – אזי נוגע בפועל ממש הציווי ד"לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך" והקנין בארץ ישראל השלימה (כל עשר הארצות), גם כהכנה לשלימות התורה והמצוות, "תורה

¹ כפי שיהודי "חד" עם קוב"ה . . . רצונו של הקב"ה הוא רצונו של יהודי ורצונו של יהודי הוא רצונו של הקב"ה, יש בכחו של יהודי (פועל שהקב"ה י) בטל את הגלות ויביא את הגאולה תיכף ומיד ממש!

² והיינו, כפי שביאר כ"ז בשיחה לפנ"כ (אות ח' ואילך), שכיון שהגילוי דמ"ת בכל יום הוא באופן דאי"ע, לכן צריכה גם ההכנה וההליכה דלך לך להיות באופן דאי"ע.

³ כפי שביאר כ"ז בשיחה לפנ"כ.

חדשה מאתי תצא" [נוסף למה שהדבר נוגע ל"מתן תורה" בכל יום באופן חדש (נותן התורה לשון הווה), שזה יהי' גם אחרי הגאולה, ולכן תהי' נוגעת גם אז העבודה ד"לך לך גו"ג⁴].

יג. הביאור בזה – מתאים גם לפי פנימיות הענינים:

כיבוש שבע הארצות מורה על העבודה דבירור שבע המדות, וג' הארצות קיני קניזי וקדמוני – על העבודה עם ג' המוחין (חכמה בינה דעת).

בזמן הזה ניתנו לישראל רק שבע הארצות, משום שעתה (עיקר) העבודה היא בבירור המדות; והעבודה דג' המוחין עתה היא בעיקר כדי לפעול על המדות. אבל לעתיד לבוא, כאשר כל ענין בעבודת ה' יהי' בשלימותו הכי מלאה, תהי' העבודה דג' המוחין גם (ובעיקר) עבודה בפני עצמה – להתאחד עם אלקות על ידי היחוד המלא (יחוד נפלא) של שכלו עם התורה (חכמתו יתברך, שהוא וחכמתו אחד), שעל ידי זה (שאורייתא וקוב"ה כולא חד) נתגלה שישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד.

מזה מובן ששלימות העבודה (גם של ז' המדות) היא דוקא כאשר ישנם כל עשר הכוחות (ג' מוחין וז' מדות, גם כפי שהם כשלעצמם) ובלשון הכתוב – "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך (ז' מדות) ובכל נפשך (כל עשר הכוחות) ובכל מאדך" – עבודה למעלה ממדידה והגבלה (ע"ד "לך לך"), גם של עשר כוחות האדם, ועד כפי שזה קשור עם ה"מאד האמיתי".

וההכנה וההנתינת כח לזה וההתחלה בזה היא מהציווי בפרשתנו "לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך" ונתינת ארץ ישראל, כל עשר הארצות – שזה כולל את שלימות העבודה, וגם את השלימות של (מתן) התורה – שנוסף לגילוי המוחין שבתורה שבערך למדות (הגילוי של מ"ט שערי בינה שניתנו בעולם בזמן הזה), כפי שהי' במתן תורה (בפעם הראשונה), יהי' גם הגילוי של ג' המוחין בעצם (גילוי שער הנו"ן), ועד – כפי שהוא נעלה שלא בערך ממ"ט השערים), ב"תורה חדשה מאתי תצא", בגאולה האמיתית והשלימה.

וביחד עם הגילוי הנעלה ביותר (מוחין בעצם), יומשך הדבר גם בכל העולם כולו, ועד – גם בארץ הלזו התחתונה (כמרומוז באות ק' ד"קני קניזי וקדמוני", היורדת למטה מן השורה, וג' פעמים ק' – באופן של חזקה), שיהי' "מלאה הארץ דיעה את ה' כמים לים מכסים". ויש לפרש: "ים" בגימטריא נ', כנגד גילוי שער הנו"ן, ו"מים" לשון רבים – המורים על רשות הרבים דארץ (עלמא דפרודא), יהיו "מכסים" (לשון רבים) – יהי' בגילוי שכל העולם אינו אלא כיסוי הטפל⁵ – ל"ים" התורה (שער הנו"ן), "מים שאין להם סוף" – למעלה ממדוה"ג.

יד. אחת מההוראות לפועל מהאמור לעיל:

לכאו"א מישראל ישנו חיוב של "לך לך בלימוד התורה – לאפשה לה", לחדש בתורה.

אפי' אם יהודי למד כבר הרבה תורה, תמיד שייך להוסיף בזה, עד באופן של חידוש – שכן התורה הינה בלי גבול, "ארוכה מארץ מידה ורחבה מני ים". ויתר על כן: בהיותה חכמתו של הקב"ה, הרי כל ענין בתורה בעצמו נותן את הכח "להוליד" עוד ענינים חדשים, עד אין סוף.

בהליכה וחידוש זה גופא ייתכנו כמה אופנים: הליכה וחידוש שבערך, ובזה גופא – כמה דרגות.

הלימוד מ"לך לך גו' אל הארץ אשר אראך" הוא – שתהי' לא סתם הליכה וחידוש, אלא הליכה אמיתית, שהיא דוקא **שלא בערך**, שיוצא לגמרי ממצבו ורגילותו הקודמים, אפילו רגילות דקדושה, כולל החידושים שחידש קודם, וכן – ממהלך המחשבה שחשב קודם וכיו"ב, עד שמגיע "אל הארץ אשר אראך", הוא מגלה "אותך בעצמך", "במהותך ועצמותך" – את כל היכולת שלו, גם של כוחותיו הנעלמים, ועד"ז בכוחות עצמם

⁴ זה מתאים עם המבואר להלן שהעבודה בימינו היא עבודת המוחין שהיא הרי עבודה של זמן הגאולה.

⁵ והיינו שמציאות העולם יישאר, אלא יהי' טפל. { השווה להדרנים על הרמב"ם }

— לא רק גילוי ז' המדות והמוחין השייכים למדות, אלא גם מוחין בעצם, שדוקא בזה מתבטא החידוש ד"לך לך גו' אראך":

עבודת האדם ע"ד הרגיל היא על ידי ניצול כוחותיו הגלויים. בכך אין שום חידוש — שהרי אלו הם הכוחות שיש לו והוא יודע על קיומם, וממילא מובן ופשוט שעליו לנצל אותם במילואם. עד"ז הכוחות הנעלמים, אך בהעלם השייך וקרוב אל הגילוי — אין זה כל כך חידוש; החידוש האמיתי הוא — כאשר הוא מגלה בתוכו ("אותך בעצמך") כוחות נעלמים, שאף אחד (כולל — הוא עצמו) לא ידע ולא שיער שיש לו כאלו כוחות, ועד שמתפלאים מנין לו הגיעו אליו ענינים אלו — וכאשר הוא מנצל כוחות אלו לחדש בתורה, זהו ה"לך לך גו' אל הארץ אשר אראך" האמיתי⁶.

⁶ להעיר בכ"ז: כדברים האלו מבואר כבר בלקו"ש ח"ל ע' 172 אות ג' (בחילוק שבין חסידות חב"ד לחסידות הכללית), וז"ל:

בנוגע גילוי פנימיות התורה בדורות האחרונים — ישנם שני האופנים **באופן** הגילוי:

(א) גילוי פנימיות התורה באופן שהעיקר הוא ידיעת נקודת הענין בקיצור;

(ב) הגילוי באופן מבואר ומוסבר בהרחבה, ע"ד אריכות הביאור והשקו"ט שבגמרא, ובלשון הזהר — "תפרנסו", וכמבואר במפרשי הזהר, דהיינו שעניני חכמת האלקות מפורשים ומוסברים בהבנה והשגה (לא כהלומד לגירסא), שאז הלימוד הוא בגדר "פרנסה", כמבואר בתניא שע"י לימוד התורה "היטב בעיון שכלו עד שנתפסת בשכלו ומתאחדת עמו והיו לאחדים — נעשה מזון לנפש".

וי"ל ששני אופנים אלו באופן הלימוד, תלויים בב' הטעמים הנ"ל על גילוי פנימיות התורה בדורות האחרונים:

ע"פ הטעם משום "עת לעשות לה'", בשביל פיקוח נפש (ברוחניות), מפני התגברות החושך וירידת הדורות — מספיק גילוי פנימיות התורה באופן של נקודות ובקיצור בתכלית, כי גם "נקודה" של פנימיות התורה, "המאור שבה", בכחה להחיות נפשות (וכיון שזה מספיק — הרי אין לגלות יותר);

משא"כ גילוי פנימיות התורה כדי "ליישר ישראל ולהכין לבם" לגילוי פנימיות התורה שיהי' "באותו הזמן" — הרי כיון שאז תהי' השגה גמורה בידיעת השם, "כפי כח האדם" ועד "כמים לים מכסים", הרי מובן, שגם ההכנה לזה בדורות האחרונים צ"ל ע"ד זה דוקא.

ועי' לקו"ש ח"כ (ע' 175 ואילך) בארוכה, שטעם זה הב' — צריך להיות לימוד החסידות **בשופי** דוקא.

ועד"ז הוא בד"ה וכל בניך תשמ"א אות ז' (מלוקט ב' ע' קצ"ד):

בלימוד פנימיות התורה שני ענינים. הא', שמביאה ללב שלם, דענין זה שבפנימיות התורה שייך לביור המדות, והב', שהלימוד והידיעה דפנימיות התורה (מצד עצמו) הוא "מצוה רמה ונשאה" — ענין פנימיות התורה שלמעלה מביוריים. (שם אות ח'): ע"י לימוד החסידות בהבנה והשגה, נעשה ביור המוחין וגם דנפש הבהמית, כולל גם המוחין שלמעלה משייכות למדות. דהביור שע"י נגלה דתורה הוא (בעיקר) בהמדות ובהמוחין השייכים למדות, משא"כ ע"י לימוד פנימיות התורה, מכיון שהיא "מצוה רמה ונשאה" מצד עצמה (למעלה מזה ש"מביאה ללב שלם"), נעשה הביור גם בעצם המוחין. והגם שהכיבוש דקיני קניזי וקדמוני (עצם המוחין שלמעלה ממדות) יהי' רק לעת"ל (לאחרי השלימות דביור המדות והמוחין השייכים למדות), מ"מ, **מעין** זה הוא גם עכשיו ע"י לימוד פנימיות התורה. (שם אות ט') אעפ"כ, ידיעת הענינים היסודיים דפנימיות התורה באופן של הנחה פשוטה שלמעלה מהבנה צ"ל עוד לפני הלימוד בנגלה דתורה, שע"י, גם לימוד הנגלה (והביור שעל ידו) הוא באופן נעלה יותר. והענין הוא, דנגלה דתורה הוא בכלל בהגבלה, ופנימיות התורה הוא בל"ג, וע"י ידיעת הענינים דפנימיות התורה באופן של הנחה פשוטה כנ"ל, ועאכו"כ ע"י הלימוד דפנימיות התורה בהבנה והשגה, ובפרט כשהלימוד גופא הוא באופן דכי ירחיב, למעלה ממדידה והגבלה [ובפשטות, שאינו מתחשב עם הזמן, אם הוא עדיין באמצע זמן הסדר או שזה כבר לאחרי הסדר], הנה ע"י גם לימוד הנגלה הוא באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וגם הביור שע"י לימוד הנגלה, עם היותו ביור בדרך התלבשות, הוא באופן נעלה יותר.

כרם העיקר בזה ע"פ מ"ש בהדרן על הרמב"ם תשמ"ה אות ד':

"באותו הזמן", שאז "הטובה תהי' מושפעת הרבה", הרי לא יהי' אפילו **מיעוט** עסק, ולכן — "לא יהי' עסק כל העולם אלא דעת את ה' בלבד" . . כי מאחר שבני ישראל יהיו "**פנויין בתורה וחכמתה**" תורתם אומנתם — יקיימו אז מצות ת"ת **בשלימותה**; ושלימות הענין דת"ת היא כאשר הלימוד הוא לא בשביל איזו תכלית אחרת כ"א רק בשביל ידיעת והשגת התורה עצמה [וזה גופא (זה שלומד תורה רק בשביל ידיעת והשגת התורה) מביאו לידי זה שאינו עוסק בשום ענין אחר חוץ מלימוד התורה, כי דוקא ע"י מתקשר ומתאחד עם התורה].

(אות י"ב): בימות המשיח יזכו כל ישראל להיות מוכתרים בכתר תורה. דאף שגם בזמן הזה הוא "מונת ועומד מוכן לכל ישראל", הרי אין כל אדם זוכה לזה שיוכל לקיים התנאים הדרושים לזה. אמנם באותו הזמן, שנהי' "**פנויין בתורה וחכמתה**", ו"הטובה תהי' מושפעת הרבה כו" — הרי "לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד", כי לא יהי' צורך להסיח דעתו "לדברים אחרים".

והיינו, ע"ד המבואר בכ"מ, שעבודת המוחין פועלת על המדות באופן של **דרך ממילא** מאחר שבהשגת המוחין (היינו, מוחין גדולות, יחו"ע) אין המידה תופסת מקום לתחילה כדי לעכב על ההשגה.

אלא שלפי המבואר בכל מקום, עבודה זו דמוחין — שייכת רק לצדיקים וכיו"ב. משא"כ בימות"מ, וכמ"ש בהדרן הנ"ל, עבודה זו תהי' שייכת לכל אחד. והיינו מפני שבימות"מ לא יהי' מציאות של "נוגש ומבטל" כדי לעכב ולנגד לקיום התומ"צ, ממילא **הידיעה** בתורה תפעל (על המדות ועל) המעשה באופן של **דרך ממילא**.

ולהעיר, שהמבואר בשיחה זו כאן הוא הקדמה למבואר בשיחות שלאח"ז, דש"פ וירא — שיש לדרוש **ראיית** אלקות, ודש"פ תולדות — ובלשונו שם (אות י'):

וכשם שזה צריך להיות בנוגע ללימוד התורה שלו עצמו, כמו"כ צריך להיות בנוגע לעבודה של "והעמידו תלמידים הרבה", כולל – להקהיל קהילות בשבת ללמוד בהם תורה – שזה צריך להיות באופן של הליכה אמיתית, באופן של חידוש אמיתי.

כלומר, נוסף על המובן ופשוט, שעליו תמיד להוסיף במספר ובכמות התלמידים, ולא להסתפק במה שעשה עד עתה, אפילו אם כבר העמיד תלמידים הרבה – הרי כל זמן שיש לו את האפשרות להגיע לעוד יהודי ועוד יהודי, עד לכל החוגים בישראל, שישתתפו בשיעור תורה⁷ – עליו לעשות זאת, כפשוטו, ומאי קמ"ל,

ובפרט שתמיד נוספים עוד ברי-מצוה ובנות-מצוה חדשים, שאפשר להשפיע עליהם שישתתפו בשיעור תורה;

ועד"ז בנוגע להוסיף באיכות הלימוד, ביותר הבנה והשגה ויותר עומק, ועד לימוד בדרך חדשה, ולפעול שהתלמיד יהי' "תלמיד ותיק" לחדש בתורה – הרי גם זה לא חידוש, שהרי על כל אחד ישנו החיוב ד"לאפשא לה" כנ"ל;

הליכה אמיתית – היא כאשר החידוש של התלמיד הוא מכוחותיו הנעלמים, כוחות שעד רגע זה לא ידעו שהם קיימים בו!

וכמובן, שאבן הבוחן בכל ענינים אלו – הוא לא הוא עצמו (שכן בגלל הטירדה בעוד מצוה, או בגלל אהבת עצמו, יכולים לפעמים לעשות טעות בחשבון), אלא דוקא אדם שני שאינו נוגע בדבר.

ובכל זה – נוספת הדגשה מיוחדת בדורנו זה:

על פי המדובר לעיל, שבדורנו זה במיוחד (הדור האחרון בגלות והדור הראשון של הגאולה) נמצאת בהדגשה יתירה העבודה ד"לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך", וקנין כל עשר הארצות – הרי מובן, שהדבר צריך להשתקף לכל לראש בעבודה מעין זה של יהודי, על ידי שהוא מוסיף בלימוד התורה, לא רק לפי ג' המוחין

בעבודת כאו"א מישראל... ישנו עצם מציאותו, **עצם הנשמה**, ו"דיעה" זו (רק – שניעור משנתו) פועלת ומביאה לכל עניני העבודה בפועל ממש כפי שחידושים בהתגלות דעצם הנשמה.

ודש"פ ויצא אות י"ח:

לימוד פנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות וקיום הוראות רבותינו נשיאינו, כולל – ללמוד בעניני הגאולה, באופן שזה יפתח את הלב והעינים והאזנים – ושיבינו, יראו וירגישו בפשטות ממש בגשמיות העולם – את הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, וללמוד תורתו של משיח (פנימיות התורה) באופן של ראי', שכל זה כבר ישנו מן המוכן, צריך רק לפקוח את העינים ואז יראו זאת!

⁷ [יש להכוונה ל"שיעור תורה" סתם אפי' אינו שלו, או הכוונה לשיעור שלו אלא שהעיקר בזה שהוא **שיעור תורה** ולא זה שהוא שלו. בכל אופן מדברים שלהלן שצריך "להוסיף באיכות הלימוד כו", משמע שמדובר גם (ובעיקר) בשיעור שלן].

להעיר בכ"ז משיחת ש"פ לך תשמ"ט (מוגה) אות ז', וז"ל:

בדורנו זה, יש ההוראה מפורשת מכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שלכל אחד ואחת מהדור ישנה השליחות והפצת היהדות, "לך לך מארצך כו" – לצאת לעולם, בכל קצוי תבל, עד לפינה נדחת, להפיץ שם תורה ומצוות ויהדות, כולל ובמיוחד – הפצת המעיינות (דפנימיות התורה) חוצה.

.. לכל אחד ואחת שיש החוב וזכות ואחריות לצאת לשליחות הנ"ל! ולא סתם לצאת לצאת י"ח ולעשות טובה ולעזור לשני כשבא אליו וכו' – אלא הוא צריך **בעצמו** לצאת ולחפש יהודים לעזור להם בגשמיות וברוחניות.

ט. ה' אפשר לחשוב, שאמנם צ"ל הליכה מארצך גו' למלא השליחות בעולם – אבל זה יכול להיות לאחרי זמן והכנות ורבות, עד שיגיע לדרגות נעלות בעבודה וכו'.

ישנה ההוראה ברורה מנשיא דורנו, שבדורנו אין זמן לחכות לכל ההכנות... בזמננו נותנים לכאו"א **מיד** השליחות ד"לך לך מארצך גו", אומר ברור שאין מה לעשות הכנות, וללכת הליכה מדרגא לדרגות רבות, אלא צ"ל הליכה שלא בערך – **מיד** כששייך לזה צריך לצאת מארצך גו', ולהתמסר לעבודת השליחות דדורנו זה: להרעיש את העולם ביהדות!

י. ויש להוסיף, שאפילו לאחרי שכבר יצאו לשליחות הנ"ל, ופעלו גדולות ונפלאות – צ"ל בזה גופא תמיד "לך לך" הליכה מחיל אל חיל,

הן בנוגע לאחרים, שצריך לדאוג שתמיד יתעלו למעלה מעלה, והן בנוגע לעצמו (השליח) – אינו צריך להסתפק במה שעשה ופעל, ועד שהמקבל שלו כבר נעשה גדול יותר ממנו וכיו"ב, הרי אפילו לאח"ז צריך לנצל הכישרונות שה' נתן לו בנוגע לאחרים (וגם בנוגע ליהודי זה – ע"ז שמגלה יותר כישרונותיו, במילא יהי' לו עוד מה לתת לשני, או לעזור לשני שיוכל להשפיע עליו).

ויסוד הדברים לכאורה בלקו"ש חכ"ג נשא ע' 57 אות ח', ששלימות האיחוד בין הכוחות הוא, כשכל כוח **פרטי** מצד נקודה העצמית שבה, מכיל ופועל על כל הכוחות כולן, ע"ש.

שלו השייכים למדות, אלא גם ג' מוחין בעצם. שזה במיוחד – על ידי שיוסיף בלימוד פנימיות התורה (כולל בביאור ענינים אלו דעבודת המוחין), כולל בעניני הגאולה ומשיח צדקנו.

טו. ויהי רצון, שעל ידי ההוספה בעבודה ד"לך לך גו'" – יקויים תיכף ומיד בפשטות ה"לך לך מארצך גו'", "קבץ נדחנו מארבע כנפות הארץ", והולכים כולם "אל הארץ אשר אראך" . .

ומ"לך לך" באים מיד לפ' "וירא אליו ה'", ושלימותה בגאולה האמיתית והשלימה – "והיו עיניך רואות את מוריך", נשמות בגופים בתכלית הבריאות והשלימות, ועוד והוא העיקר – תיכף ומיד ממש.

CLARIFICATION TO SHIUR:

In regards to (אות י"ד of the Sicho, about) outdoing oneself in being **מחדש** in Torah, we explained that it is referring to bringing out one's individual and **unique** perception and understanding in Torah.

The question was raised (in the 580 Crown Shiur) that in the Sicho there is no indication to this specific point (about one's **individual** understanding).

So just to explain:

We here are trying to understand, how we, in our **current** situation **today**, can **realistically** relate to this Sicho. Most of us are not **מגידי שיעורים** etc. and many of us may have never learnt in Yeshivah **etc.** so how can we expect from ourselves to be **מחדש** in Torah to the extent of **outdoing** our current selves.

To answer this, comes the above clarification. That regardless our current knowledge etc. we all have our unique understanding about everything that we hear and see. Therefore, when come to realize that there is nothing in the world preventing us from observing **תומ"צ** and that therefore we can full devote our minds to the Torah that we are learning (**עבודת המוחין**), our minds will be free to fully absorb everything that we learn – according to our **own independent** and **individual** understanding. With this, we will have initiated our **first step** in being **מחדש** in Torah – regardless the extent of our knowledge.

From that point onward, it will be just a matter of learning more in order to further develop our individual and unique understanding until to be able to share it with others so that they could to testify on us that we have outdone our skills (as mentioned in the Sicho).

According to this, **everyone**, regardless his or her knowledge, is **מחדש** in Torah **from the very start**. It is just a matter of learning more in order to be able to bring it out.

Hope this helps.